

บทที่ 4 ผลการศึกษา

4.1 การจัดประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 1

แผนงานวิจัยได้จัดประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2555 สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยได้นำเสนอข้อคิดเห็นต่อการวิจัยของทั้งแผนงานวิจัยและโครงการย่อยทั้งสามโครงการ และร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทำให้มีความชัดเจนและความสมบูรณ์ของการดำเนินการวิจัยต่อไป อย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในแต่ละโครงการ และได้กำหนดวันทำการสำรวจพื้นที่ พบปะผู้บริหารท้องถิ่น และชุมชนน้ำพุร้อน ที่จะทำการศึกษาวิจัย

2. คณะผู้วิจัยได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาการรับทุนตามข้อกำหนดของ สกว. ตลอดจนเจ้าหน้าที่ ผู้ประสานงานที่จำเป็นต้องติดต่อ

รายละเอียดการประชุม ดังแสดงในภาคผนวก ง

4.2 การสำรวจและศึกษาภาคสนาม ครั้งที่ 1

คณะผู้วิจัยได้สำรวจและศึกษาภาคสนามครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 25-29 พฤษภาคม 2555 โดยได้พบปะหน่วยงานท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชนในแหล่งน้ำพุร้อนตามแผนการวิจัย ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและความร่วมมือที่ดีต่อกันในการดำเนินการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป และผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ในชุมชนได้นำคณะผู้วิจัยเข้าศึกษาข้อมูลและเก็บตัวอย่างในแหล่งน้ำพุร้อนแต่ละแหล่ง ซึ่งทำให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างสะดวก และได้ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์อย่างมาก ในการดำเนินการวิจัยต่อไป (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ง)

4.3 การร่วมนำเสนองานวิจัยในงาน “การนำเสนอผลงานวิจัยแห่งชาติ 2555 (Thailand Research expo 2012)”

แผนงานวิจัย เรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวแหล่งน้ำพุร้อนในภาคตะวันตกของประเทศไทย ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมแสดงในงาน Thailand Research expo 2012 ระหว่างวันที่ 24-28 สิงหาคม 2555 ณ ศูนย์ประชุมบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ (คูหาA24) เซ็นทรัลเวิลด์ ราชประสงค์ กรุงเทพฯ โดยทางแผนงาน ได้นำประมวลสรุปถึงความเป็นมาของโครงการวิจัย สภาพแวดล้อมของน้ำพุร้อนต่างๆ กรอบแนวคิดของงานวิจัย และผลที่คาดว่าจะได้รับของแต่ละโครงการย่อย และนำเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยมาจัดแสดง ซึ่งได้มีคณาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม (ภาพที่ 4-1)

ภาพที่ 4-1 การนำเสนอผลงานวิจัยในงาน การนำเสนอผลงานวิจัยแห่งชาติ 2555

4.4 การประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 2

แผนงานวิจัยได้จัดประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2555 เพื่อติดตามผลการดำเนินโครงการของแต่ละโครงการย่อย และรับทราบปัญหา อุปสรรค และปรึกษาหารือร่วมกันในการแก้ปัญหา พร้อมกำหนดวันศึกษาภาคสนามครั้งที่ 2 และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินศักยภาพน้ำพุร้อน ตลอดจนการจัดทำรายงานความก้าวหน้า 6 เดือน และรายงานการเงินส่งศูนย์ประสานงานโครงการ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ง)

4.5 การประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 3

แผนงานวิจัยได้จัดประชุมคณะผู้วิจัย ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2556 เพื่อติดตามรายงานความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค และเตรียมความพร้อมเพื่อนำเสนอรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 2 ต่อ สกว. (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ง)

4.6 การถ่ายทอดผลการวิจัยสู่ชุมชน

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 และ 3 ได้ร่วมกันดำเนินการถ่ายทอดผลการวิจัยและความรู้ต่างๆ สู่ชุมชน ในระหว่างวันที่ 20-22 พฤษภาคม 2556 ในแหล่งน้ำพุร้อนห้วยน้ำนัก จังหวัดตาก น้ำพุร้อนหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และน้ำพุร้อนหินดาด จังหวัดกาญจนบุรี โดยถ่ายทอดความรู้และสาระที่เป็นประโยชน์จากการวิจัยให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่และชาวชุมชน เพื่อให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์แหล่งน้ำพุร้อนในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังได้มอบโปสเตอร์สรุปผลการวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำพุร้อน ให้กับชุมชนอีกด้วย (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ง)

4.7 การรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1

แผนงานวิจัยและโครงการย่อยได้ร่วมกันนำเสนอความก้าวหน้าในรอบ 2 เดือน ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 เวลา 15.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมใหม่ฟ้า (ชั้น 2 ห้อง 217) อาคารอมรภูมิรัตน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงข้อคิดเห็นต่างๆ และคณะผู้วิจัย ได้ชี้แจงดังนี้

1. ประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูล

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
<p>1. ในด้าน Demand side ควรพิจารณาว่าจะรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใด เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป ควรระบุให้ชัดเจน!</p>	<p>เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่ดำเนินการแล้วประกอบด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น หินลาด แก่งกาษา พระร่วงและน้ำตก ปกติเป็นกลุ่มครอบครัว และหลายแหล่งมีกลุ่มทัวร์ต่างชาติ เช่น หินลาด ดังนั้นการพัฒนาที่เหมาะสมจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ตามประเภท ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวเกิดใหม่อาจสามารถจัดกิจกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับและถ่ายเทกลุ่มนักท่องเที่ยว เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถจะกระทำได้ในพื้นที่ เช่น น้ำพุร้อนลิ้นดั้น เป็นต้น ทั้งนี้คณะผู้วิจัยได้มีการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไปด้วยอยู่แล้ว</p>
<p>2. ควรให้ความสำคัญกับการออกแบบและพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสม และการนำแนวคิด Universal design ไปใช้ในการออกแบบพื้นที่ด้วย</p>	<p>งานวิจัยมุ่งเน้นการนำแนวคิดการออกแบบที่เป็นมิตรต่อทุกคน อาทิ Barrier Free Design, Inclusive Design, Accessible Design, Design for All และ Universal Design รวมถึงการนำเอากฎหมายและเกณฑ์มาตรฐานในการออกแบบ อาทิ American National Standard A117.1 (ADA), พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534, ระเบียบคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการว่าด้วยมาตรฐานอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรงแก่คนพิการ พ.ศ. 2544, พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546, กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ โดยอยู่บนพื้นฐานของหลัก 7 ประการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Equitable in Use 2. Flexible in Use 3. Simple and Intuitive Use 4. Perceptible Informative 5. Tolerance for Error 6. Low Physical Effort 7. Size and Space

2. ประเด็นอื่นๆ

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
1. ควรปรับภาพลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย	งานวิจัยได้ทำการศึกษารายละเอียดของพื้นที่ไม่มีคิต่างๆ ทั้งทางกายภาพและสังคมวัฒนธรรม เพื่อนำเอาผลที่ได้จากการศึกษามาประเมินเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ในการพัฒนาภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายและรูปแบบกิจกรรมและการจัดการท่องเที่ยว
2. ควรให้ความสำคัญกับการหาอัตลักษณ์ การสร้างความแตกต่าง การสร้างความโดดเด่น ขอแหล่งน้ำพุร้อนแต่ละแห่ง	การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการศึกษาประกอบไปด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย สำหรับคนในพื้นที่เพื่อหาเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และการสอบถามจากนักท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาซึ่งอัตลักษณ์ ความโดดเด่น เพื่อการจัดการท่องเที่ยวในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวตามความโดดเด่นและคุณลักษณะขอแต่ละแหล่ง รวมถึงความสอดคล้องและเหมาะสมต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว
3. ควรออกแบบตั้งแต่เส้นทางการเข้าถึงจากถนนสายหลัก และควรเสนอแนะเรื่องพื้นที่กันชนด้วย	งานวิจัยมุ่งเน้นการสำรวจสภาพพื้นที่อย่างละเอียดโดยทำการสำรวจและระบุตำแหน่งขอบเขตพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่ทางภูมิศาสตร์ควบคู่ไปกับการศึกษาเพื่อประเมินสถานภาพและศักยภาพของพื้นที่ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาทางกายภาพของพื้นที่รวมถึงพื้นที่ข้างเคียงเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นและความสามารถในการรองรับของพื้นที่ โดยนำแนวความคิดด้านการออกแบบอย่างยั่งยืน (Sustainable Design) มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบ โดยงานวิจัยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. ให้ความสำคัญและเคารพต่อสภาพที่ตั้ง โดยทำการเปลี่ยนแปลงสภาพดั้งเดิมของพื้นที่ และทิศทางการไหลของน้ำให้น้อยที่สุด 3. สร้างโครงข่ายของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่เปิดโล่งที่มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และเป็นพื้นที่สาธารณะให้กับชุมชนโดยรอบ 4. มุ่งเน้นการประหยัดพลังงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด 5. ตระหนักถึงของเสียและมลภาวะที่จะเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ภายในพื้นที่และมีการวางแผนการจัดการ เพื่อให้เกิดของเสียและมลภาวะให้น้อยที่สุด และมีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวมให้น้อยที่สุด
4. ควรศึกษาเรื่องกฎระเบียบด้วย	การศึกษาค้นคว้านี้ยึดหลักตามกรอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนของกระทรวงการท่องเที่ยวซึ่งหนึ่งในกรอบมาตรฐานจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลด้านกฎระเบียบ ทั้งกฎระเบียบตามข้อบังคับ ข้อกำหนด และกฎระเบียบที่ร่างโดยกลุ่มชุมชนในพื้นที่ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนในแต่ละพื้นที่

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
5. ควรพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนด้วย	ในข้อเสนอแนะเพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสม คณะผู้วิจัยพยายามดำเนินตามกรอบมาตรฐานเพื่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนให้เกิดความเหมาะสมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นความคุ้มค่าในการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนจะนำเสนอไว้ในข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและการจัดการแหล่งท่องเที่ยวฯ รวมถึงการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

4.8 การรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2

ทางแผนงานวิจัยและโครงการย่อยได้ร่วมกันนำเสนอความก้าวหน้ารอบ 6 เดือน ในวันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2556 เวลา 09.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมศรุตศา ชั้น 3 โรงแรม แกรนด์ จอมเทียน พาลेข จังหวัดชลบุรี (ภาพที่ 4-2) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงข้อคิดเห็นต่างๆ และคณะผู้วิจัย ได้ชี้แจงดังนี้

1. ความก้าวหน้าของงานเมื่อเทียบกับแผนงานที่วางไว้ (ดี)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
1. โครงการย่อยที่ 2 เนื่องจากเป็นการศึกษาโครงสร้างทางธรณีวิทยาซึ่งได้ผลในเชิงวิทยาศาสตร์และธรณีวิทยา แต่ไม่สามารถโยงไปสู่ประเด็นการฟื้นฟูแหล่งน้ำพุร้อนตามหัวข้อวิจัยของโครงการนี้ได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงควรเชื่อมโยงข้อมูลส่วนนี้ไปสู่การฟื้นฟู/จัดการ แหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนได้อย่างไร	การศึกษาด้านธรณีฟิสิกส์ เพื่อทราบโครงสร้างทางธรณีซึ่งทำให้การคาดเดาที่มาของน้ำร้อนได้แม่นยำ ทำให้การเจอน้ำร้อนขึ้นมาใหม่ เพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำพุร้อน มีโอกาสและความเป็นไปได้มากขึ้น และเมื่อแหล่งน้ำพุร้อนได้รับการฟื้นฟูแล้ว ก็จะได้รับจัดการที่ดีขึ้น และการท่องเที่ยวก็จะสามารถกลับมาดำเนินการได้อีกครั้ง
2. โครงการย่อยที่ 3 คณะผู้วิจัยระบุว่า จะคัดเลือกตัวแทนการศึกษาเป็น 4 กลุ่ม (ตามเอกสารหน้า 3-2 ในรายงานความก้าวหน้า) กระจายตัวในน้ำพุร้อนหลายจังหวัด ขอให้ผู้ศึกษาระบุน้ำพุร้อนที่จะศึกษาให้ชัดเจน	ในแหล่งน้ำพุร้อนที่ถูกคัดเลือกเป็นตัวแทนเพื่อการศึกษาความเหมาะสมตามศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อนในภูมิภาคตะวันตกได้พิจารณาเกณฑ์ คือ 1. พื้นที่น้ำพุร้อนทั้งที่ยังไม่มีการรวบรวมน้ำพุร้อนและที่มีการรวบรวมน้ำพุร้อนแล้วเบื้องต้น แต่ยังไม่มีการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา และจากการประเมินเบื้องต้น ประเมินว่าไม่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยกลุ่มแหล่งน้ำพุเหล่านี้จะนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามความเหมาะสมและศักยภาพของพื้นที่ เช่น น้ำพุร้อนชะเนง้อ จ.ตาก 2. พื้นที่น้ำพุร้อนที่มีการรวบรวมน้ำพุร้อนแล้ว และมีการเตรียมการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา รวมถึงจากการประเมินเบื้องต้น ประเมินว่ามีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว และอยู่

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
	<p>ระหว่างการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกิดใหม่ ตัวแทนพื้นที่ศึกษา คือ น้ำพุร้อนห้วยน้ำนก อ. พบพระ จ.ตาก</p> <p>3. พื้นที่น้ำพุร้อนที่มีการรวบรวมน้ำพุร้อนแล้ว มีการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาแต่ประสบปัญหาในการพัฒนาและการบริหารจัดการ ตัวแทนที่คัดเลือกศึกษา คือ น้ำพุร้อนหนองหญ้าปล้อง จ. เพชรบุรี</p> <p>4. พื้นที่น้ำพุร้อนที่มีการรวบรวมน้ำพุร้อนแล้ว และมีการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนา รวมถึงจากการประเมินเบื้องต้น ประเมินว่ามีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่จำเป็นต้องพัฒนาเพื่อความเหมาะสมในการรองรับการท่องเที่ยว ตัวแทนพื้นที่ศึกษา คือ น้ำพุร้อนหินดาด จ.กาญจนบุรี</p>
<p>3. โครงการย่อยที่ 3 ในวัตถุประสงค์ที่ 6.3 เพื่อออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้นนั้น ยังไม่เห็นภาพที่ชัดเจนนัก รวมทั้งวัตถุประสงค์ข้อ 6.4 และ 6.5 ด้วย</p>	<p>ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 6.3 เพื่อออกแบบภูมิทัศน์เบื้องต้น นั้น พิจารณาภายใต้เงื่อนไขคุณค่าด้านกายภาพเชิงกว้าง ดังนี้</p> <p>6.3.1 การจัดระเบียบการใช้พื้นที่อย่างประหยัด</p> <p>6.3.2 การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยรอบ</p> <p>6.3.3. การใช้ประโยชน์สมคุณค่าและเหมาะสม</p> <p>6.3.4 ความเชื่อมโยงกับพื้นที่ข้างเคียง</p> <p>6.3.5 สามารถเน้นจุดเด่นของพื้นที่ได้</p> <p>6.3.6 มีความหลากหลายทางชีวภาพและกายภาพ</p> <p>ทั้งนี้การออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมยังคำนึงถึงหลักการออกแบบตามเกณฑ์ประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน ของกระทรวงการท่องเที่ยว คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคำนึงถึงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว 2) การคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 3) การคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยว 4) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) การคำนึงถึงคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว <p>และตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 6.4 และ 6.5 การนำเสนอและอภิปรายผลใช้หลักการ เกณฑ์ประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน ของกระทรวงการท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนะถึงความเหมาะสมตามศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน</p>

2. เนื้อหาและคุณภาพของรายงานผลการดำเนินงาน (ดี)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
<p>1. โครงการย่อยที่ 1 ขอให้คณะผู้วิจัยปรับปรุงวิธีการนำเสนอ ดังนี้</p> <p>1) การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้น น้ำพุร้อนที่คัดเลือกไว้แล้ว ขอให้ปรับรูปแบบการนำเสนอให้เข้าใจง่าย และสื่อความหมายให้เชื่อมโยงกับเรื่องการท่องเที่ยว</p> <p>2) การเก็บตัวอย่างน้ำ โดยระบุตัวชี้วัดต่างๆ ขอให้เขียนเป็นภาษาทั่วไป</p> <p>3) ตัวชี้วัดตัวใดมีนัยสำคัญ ขอให้สกัดออกมาและเขียนอธิบายให้เข้าใจ (ตัวอย่างการนำเสนอตามเอกสารแนบ)</p>	<p>คณะผู้วิจัยจะดำเนินการ เพิ่มเติมแก้ไข และนำเสนอในรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อไป</p>
<p>2. โครงการย่อยที่ 1 มีการรายงานและชี้แจงถึงผลการสำรวจแหล่งน้ำพุร้อน รวมถึงอธิบายถึงศักยภาพของแต่ละแหล่งค่อนข้างดีมาก โดยสามารถแยกแยะโครงการ ที่ควรทำและไม่ควรทำได้ แต่สิ่งสำคัญที่ได้คือข้อมูลในภาพรวมของแหล่งน้ำพุร้อนในภาคตะวันตก ทั้งนี้เราไม่จำเป็นต้องพัฒนาทุกแหล่งน้ำพุร้อนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพียงแต่เลือกเฉพาะที่มีศักยภาพเท่านั้นก็นับว่าเพียงพอแล้ว</p>	<p>ขอขอบคุณสำหรับความคิดเห็นที่ทำให้คณะผู้วิจัยมีความมั่นใจในแนวคิดเช่นเดียวกับผู้ทรงคุณวุฒิว่า ไม่จำเป็นต้องพัฒนาทุกแหล่งน้ำพุร้อนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่ควรเลือกเฉพาะที่มีศักยภาพในการพัฒนาเท่านั้น ซึ่งจะได้ทำการสรุปให้ทราบต่อไป</p>
<p>3. โครงการย่อยที่ 2 เนื้อหาของโครงการนี้ค่อนข้างเน้นในเรื่องงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งคณะผู้วิจัยจะต้องแปลความหมายผลการวิจัยเชิงเทคนิคออกมาให้มีความสอดคล้องกับแนวทางวัตถุประสงค์ของโครงการย่อยที่ 2 ที่บ่งชี้ในประเด็นการช่วยในการบริหารจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p>	<p>คณะผู้วิจัยจะดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในการจะฟื้นฟูและพัฒนาการใช้ประโยชน์ของแหล่งน้ำพุร้อนไปข้างหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป</p>
<p>4. โครงการย่อยที่ 3 ยังไม่ระบุให้เกิดความชัดเจน การนำเสนอยังคลุมเครือ</p>	<p>การนำเสนอผลการศึกษานำเสนอใน 2 รูปแบบใหญ่ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 6.3, 6.4 และ 6.5 คือ การนำเสนอในรูปแบบ</p>

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
อาจส่งผลไปถึงการทำงานในระยะต่อไป และที่สำคัญ จะเกิดความไม่ชัดเจนในการประเมินความก้าวหน้าโครงการ	ของถังภูมิสถาปัตย์ จำนวน 3 พื้นที่ และการนำเสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามศักยภาพที่เหมาะสม และตามกรอบเกณฑ์แบบประเมินแหล่งท่องเที่ยวพุร้อน ในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การคำนึงถึงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว 2) การคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 3) การคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยว 4) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชน 5) การคำนึงถึงคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงการนำเสนอและรายงานผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในแหล่งน้ำพุร้อนที่ศึกษาประกอบการอธิบาย
5.โครงการย่อยที่ 3 เนื้อหาของรายงานยังอยู่ในลักษณะโครงร่าง ซึ่งยังไม่ชัดเจนนัก	เนื่องจากการศึกษาขึ้นอยู่กับระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลแหล่งน้ำพุร้อนที่ศึกษา ซึ่งมีการศึกษาเบื้องต้น 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลทั่วไป ซึ่งมีทั้งหมดกว่า 12 แหล่ง 2) การศึกษาการออกแบบภูมิสถาปัตย์ 3) ประกอบกับการรอผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องรอการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เช่น ในฤดูกาลท่องเที่ยว และนอกฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อนำผลทั้งหมดที่ศึกษามาประมวลรวม

3. ความครบถ้วนของสิ่งที่ทำ (ดี)

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
1. เนื้อหางานวิจัยมีความครบถ้วน สามารถดำเนินการตามแผนงานในระยะต่อไปได้	จะดำเนินการตามแผนงานต่อไป
2. โครงการย่อยที่ 3 ให้ระบุน้ำพุร้อนที่น่าสนใจและเสนอในรายงาน โดยขอให้พิจารณาปัจจัยด้านอุปสงค์ให้มาก อาทิ กลุ่มตลาดที่มีศักยภาพ เป็นต้น	โครงการย่อยที่ 3 ได้ทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวและทำการศึกษาและเก็บตัวอย่างนักท่องเที่ยวตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในแหล่งน้ำพุร้อนที่ศึกษาด้วยแล้ว ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถระบุกลุ่มตลาด และการนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่อาจเน้นการตอบสนองต่อกลุ่มตลาดที่มีศักยภาพได้ สำหรับกลุ่มตลาดและกลุ่มแหล่งน้ำพุร้อนที่ศึกษาศักยภาพหลัก ได้แก่ น้ำพุร้อนหินดาด จ. กาญจนบุรี จากการสำรวจ พบว่าหินดาดน่าจะมีศักยภาพสูง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของที่นี่น่าจะเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ (รัสเซีย) ส่วนหนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี และน้ำนัก จ.ตาก ศักยภาพ

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
	ปานกลาง (กลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นคนบริเวณใกล้เคียง และ นักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่น) ต่างชาติมีน้อย และสำหรับ สถานที่ใกล้เคียงน้ำพุร้อนหนองหญ้าปล้องคือศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง (น้ำตกกว้างใจ) อยู่ระหว่างเจราจาน้ำ นักท่องเที่ยวจึงมาลงพื้นที่ ซึ่งอยู่ในรัศมีใกล้เคียงกับน้ำพุร้อน หนองหญ้าปล้อง

4. ความเห็นในการสนับสนุนให้ดำเนินการวิจัยแต่ละโครงการย่อยในระยะต่อไปหรือไม่ และควรสนับสนุนการวิจัยในปีต่อไป (ถ้ามี) แผนงานที่เสนอขอหรือไม่

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
1. เห็นควรให้ดำเนินการต่อไป	จะดำเนินการตามแผนงานต่อไป

5. ข้อควรพิจารณาที่นักวิจัยต้องเอาใจใส่ในระยะต่อไป

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
1. โครงการย่อยที่ 1 ควรนำเสนอรายงานการวิจัย ให้กระชับ เข้าใจง่าย	จะดำเนินการให้รายงานการวิจัยมีความกระชับ และ เข้าใจง่ายยิ่งขึ้น
2. โครงการย่อยที่ 2 การนำเสนอข้อมูลการวิจัย ขอให้ถ่ายทอดความเข้าใจ และระบุให้ชัดเจนว่า การฟื้นฟูน้ำพุร้อนที่เสื่อมโทรม หมดสภาพ จะต้องดำเนินการอย่างไร ใช้เวลาเท่าใดและ งบประมาณจำนวนเท่าไร	จะดำเนินการนำเสนอข้อมูลการวิจัยให้บุคคลทั่วไป สามารถเข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสรุประยะเวลาใน การศึกษา และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการครั้งนี้ ด้วย
3. โครงการย่อยที่ 3 การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำพุร้อน โดยกำหนดว่า จะมีการปรับสภาพภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวก จะมีประโยชน์มาก แต่ขอให้ผู้วิจัย ศึกษา ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวด้วย	ในโครงการย่อยที่ 3 ได้ทำการศึกษาข้อมูลทั่วไปของ นักท่องเที่ยว และทำการศึกษาและเก็บตัวอย่าง นักท่องเที่ยวตามพฤติกรรมการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวในแหล่งน้ำพุร้อนที่ศึกษาด้วยแล้ว โดยจะ เชื่อมโยงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสู่การบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
4. ความสำเร็จของการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวน้ำพุร้อนจะอยู่ที่ความเข้มแข็งของ ชุมชนที่จะเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานวิจัยนี้ จึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่จะก่อให้เกิด ผลสำเร็จในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (Key succeed Factor)	จะนำหลักการ Key success Factor มาใช้เพื่อให้เกิดผล สำเร็จที่มีประสิทธิภาพ

6. ข้อคิดเห็นอื่นๆ

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
<p>1. โครงการย่อยที่ 1 เป็นการศึกษาและสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลที่สำคัญดำเนินการเป็นระยะเวลาช่วงสั้น จึงควรแน่ใจว่าข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นมาตรฐานเพื่อประเมินศักยภาพได้ดี เพราะหากมีข้อมูลที่แตกต่างมากในช่วต่าง ๆ อาจทำให้การประเมินศักยภาพเปลี่ยนไปจากข้อสรุปในโครงการย่อยที่ 3 หรือไม่</p>	<p>แม้ว่าระยะเวลาในการสำรวจ/เก็บตัวอย่างแต่ละครั้งจะเป็นช่วงเวลาสั้นๆ แต่คณะผู้วิจัยก็ได้ วางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ทางด้านสังคมศาสตร์ เช่นหลักการออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม หลักเบื้องต้นเพื่อการท่องเที่ยว (5As) และหลักการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน และเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ สภาพแวดล้อม(เช่นอุณหภูมิ, อุตุแล้ง) อีกทั้งยังจะเปรียบเทียบกับข้อมูลทีคณะผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้วในปี 2553 ซึ่งจะเพียงพอที่จะเป็นข้อมูลมาตรฐานในการประเมินศักยภาพของแหล่งน้ำพุร้อนได้ ดังนั้นข้อมูลโครงการสามารถเชื่อมโยงและเป็นประโยชน์ระหว่างกันและกัน หากมีข้อมูลเปลี่ยนแปลงจะเพิ่มเติม ทางผู้วิจัยจะนำเสนอไว้ในข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนต่อไป</p>
<p>2. โครงการย่อยที่ 3 การคัดเลือกพื้นที่น้ำพุร้อนเพื่อเป็นตัวแทนสำหรับการศึกษาในระยะต่อไป อาจจัดกลุ่มโดยใช้ศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์ หากไม่มีศักยภาพก็อาจจะตัดทิ้งไปเลยหรือไม่</p>	<p>ตามเกณฑ์การใช้ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อน สำหรับกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนที่ไม่มีศักยภาพ ทางคณะผู้วิจัยอาจนำเสนอเป็นเพียงข้อมูลและเสนอแนะเพื่อการพัฒนาเบื้องต้นเท่านั้น</p>

7. ความเห็นโดยรวมที่มีต่อโครงการนี้ในระยะที่ผ่านมาทั้งหมด

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
<p>1. พื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ มีเขื่อนกั้นน้ำขนาดใหญ่ที่มีความสวยงาม จุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้มีความหลากหลายและทางเลือกของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนภูมิภาคนี้ หากมีข้อมูลด้านการพัฒนา แหล่งน้ำพุร้อนและสามารถพัฒนาปรับปรุงมาใช้ประโยชน์ก็จะทำให้ภาคตะวันตกเป็นพื้นที่ที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวก็เป็นได้</p>	<p>ในเบื้องต้นจากการสำรวจพบว่าหลายแหล่งท่องเที่ยว น้ำพุร้อนมีศักยภาพทั้งคุณภาพน้ำและการท่องเที่ยว ดังนั้นคณะผู้วิจัยจะศึกษาและนำเสนอให้เกิดประโยชน์ในเชิงการท่องเที่ยว ทั้งในมิติ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ การท่องเที่ยว สังคม และชุมชนส่วนร่วม รวมถึงการคำนึงถึงผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะชุมชน</p>
<p>2. ประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำพุร้อนที่เห็นได้ชัด ได้แก่ภาคใต้ และภาคเหนือขอประเทศแต่ในภาค</p>	<p>ในการศึกษารังนี้คณะผู้วิจัย ได้พยายามกระจายการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาครายจังหวัด</p>

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ	คำชี้แจงของนักวิจัย
<p>ตะวันตกแหล่งน้ำพุร้อนแม้มีกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ แต่ก็ยังเป็นบางพื้นที่บางจุด และขาดการบริหารจัดการที่ดี ภาคตะวันตกเป็นภาคที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ มาก หากมีการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนที่ดีและมีประสิทธิภาพสักหนึ่งหรือสองแห่งก็จะทำให้มีคุณค่าที่นักท่องเที่ยวอาจตัดสินใจมาเยือนก็ได้</p>	<p>เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว และชุมชน ในการใช้ประโยชน์ในมิติต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น และเพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการตอบสนองต่อทั้งนักท่องเที่ยว ชุมชน ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศให้มากที่สุด</p>

8. ระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้ทรงคุณวุฒิ (ดี)

ภาพที่ 4-2 การนำเสนอผลงานวิจัยรอบ 6 เดือน

4.9 การนำเสนอใน TRF Forum เรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”

ในวันที่ 13 สิงหาคม 2556 ณ ห้องประชุม 1 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ชั้น 14 อาคารเอส เอ็ม ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ โครงการกิจกรรมการเชื่อมโยงงานวิจัยกับภาคนโยบาย สกว. จัดประชุมเวที สกว. (TRF Forum) เรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” เพื่อให้ นักวิจัยในชุดโครงการวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ซึ่งได้รับทุนวิจัยจาก สกว. นำเสนอข้อมูล ผลการวิจัย และ

ข้อเสนอแนะต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากที่ประชุม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในอนาคต และนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืน

ผศ.อรรถพร ทอมจันทร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นพิภพ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ ดร.นิพล เชื้อเมืองพาน โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นำเสนอผลวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวน้ำพุร้อนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย” พบว่า แหล่งน้ำพุร้อนหลายแห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ น้ำพุร้อนห้วยน้ำนัก จ.ตาก น้ำพุร้อนหินดาด จ.กาญจนบุรี และน้ำพุร้อนหนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี เป็นต้น มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะเชิงสุขภาพ จากการศึกษาทำให้ได้ฐานข้อมูลของแหล่งน้ำพุร้อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทั้งข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างครบถ้วน และข้อมูลสถานภาพด้านการท่องเที่ยวและการดำเนินการในปัจจุบัน ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปและเสนอแนะเป็นเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาและการจัดการแหล่งน้ำพุร้อนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยจำเป็นต้องให้ทุกภาคส่วน ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชนในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดการทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจตรงกัน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายไปจนถึงการดำเนินการจริงในการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน (ดังภาพที่ 4-3)

ภาพที่ 4-3 การนำเสนอ ในTRF Forum เรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”